

Rådhusgata 10 i Sandefjord, Linaægården

I Fortidsminneforeningens ”Byvandring i Sandefjord” (2001) av Roar Tollnes er denne bygningen beskrevet sammen med nabobygningen , Rådhusgata 8. Dette er naturlig, av flere grunner. De er bygget nogenlunde samtidig, de er begge usedvanlig intakte eksteriørmessig, mht originale paneler, vinduer og vindusinnramming, og de har så mange likhetstrekk at de faktisk kan ha vært bygget av samme byggmester.

Eier av Linaægården har fremmet et reguleringsforslag som innebærer riving av Linaægården. Rådmannen i Sandefjord, støttet av Fortidsminneforeningen i Vestfold, Foreningen Gamle Sandefjord og eier av Rådhusgata 8, Eidi Christensen gikk imot planforslaget, men flertallet i planutvalget sluttet seg til.

Fylkets utvalg for areal og plan vedtok imidlertid å gå til innsigelse mot rivingen av Linaægården, da de anså den for å være et verneverdig og viktig kulturminne, kfr ”Bevaringsplakat for Sandefjord sentrum” (2001).

Noe som ytterligere bidrar til bygningens verdi som kulturminne er det faktum at der på eiendommen er bevart to mindre uthus, hvorav det ene, som opprinnelig har vært et bryggerhus, ligger med gavlen ut mot Rådhusgata, Bygningen har i likhet med de to større bygningene bevart mye av sitt opprinnelige eksteriør, og den bidrar til at dette framstår som et unikt, helhetlig og intakt bygningshistorisk miljø.

Reguleringsforslaget skulle så ha gått tilbake til Sandefjord kommune for endelig politisk behandling. Imidlertid ble forslaget trukket av eier før det kom så langt, muligens av frykt for et eventuelt avslag på rivingsdelen av planforslaget i Miljødepartementet, dersom det lokale politiske flertallet sto på sitt.

Siden den tid har eier ved flere anledninger i Sandefjords Blad uttrykt at han akter å la bygningen stå og forfalle, blant annet i påvente av et annet politisk flertall etter valgene i 2011.

På den annen side har naboen Eidi Christensen ved flere anledninger gitt uttrykk for at dersom Linaægården rives, ser hun ingen grunn til ikke å søke om riving av sin egen gård, Rådhusgata 8, og bygge leiligheter i stedet. Dermed vil begge disse bygningene bli borte.

For en mer faglig beskrivelse av bygningene kan det være nyttig å referere hva Roar Tollnes skriver i sin bok ”Byvandring i Sandefjord”:

De to bygårdene Rådhusgata 8 og 10 antas å være oppført noenlunde samtidig rundt 1860, nr.8 sannsynligvis i 1858. Tradisjonen forteller at byggherren ga huset som bryllupsgave til datteren. Bygningens hovedform i to fulle etasjer med forholdsvis bratt takfall og halvvalm er kjent i distriktet fra siste del av 1700-tallet. Eldre fotografier av bysenteret viser at det var en svært vanlig bygningsform, men flere gikk tapt under bybrannen. Takformen med halvvalm er i bruk også ved en-etasjes bygninger. De har alle høyt loft hvor pipestokken føres skrått opp i mønet. Bygningene har beskjedent takframspring, og en fin svung ved langfasadene gesimser er med på å gi bygningene karakter. Fasadene, og det vil da spesielt si gatefasadene, er stramt og symmetrisk oppbygget. I gårdfasadene kan vindusplasseringen være mer tilfeldig. Bygningsformen gjenfinnes i landsbebyggelsen gjennom store deler av 1800-

tallet, til de første spor av en gryende sveitserstil viser seg og etter hvert blir dominerende.

Rådhusgata 10, Linaae-gården, ble kjøpt like etter 1860 av skipsmegler Jean Borelly Linaae (I) og var i familiens eie til 1916. Linaae kom til Sandefjord fra Porsgrunn i 1858. Da han døde i 1886, overtok sønnen med det samme navn farens bedrift. Jean B. Linaae (II) var aktiv på mange områder i tillegg til å drive sin egen forretning, blant annet var han medlem av bystyret, formannskapet og byens ordfører i 1880. Jean B. Linaae (III) etterfulgte senere sin far i familiebedriften.

Bjørn Kvarenes